

**SUB**

# KULTŪRA

Tomas Pabedinskas  
Rasa Pranskevičiūtė



Knyga nepropaguoja konkrečių (sub)kultūrinių grupių pasaulėžiūros ar gyvensenos. Čia taip pat nesiekama dar kartą garsiai sušukti: „visi skirtingi, visi lygūs“. Užuoat naiviai siekė tobulos tolerancijos, knygos autoriai atsiveria tikrajai įvairovei – netgi jei tai reikštų prieštaravimus tarp skirtingų (sub)kultūrų. Knyga tampa savita tribūna autentiškai įvairių (sub)kultūrinių grupių atstovų ir ryškių individualybių saviraiškai. Ją perteikia „blizgios“ estetikos neužglaistytos fotografijos ir gyvi tekstai, pačių projekto dalyvių žodžiais pasakojantys apie tai, kas jų gyvenime svarbiausia ir tikra.



LIBRI  
UNIVERSITATIS  
VYTAUTI  
MAGNI  
*acta humana*

Vytauto Didžiojo universitetas didžiuojasi galėdamas pristatyti išskirtines knygas, pažymėtas „Libri Universitatis Vytauti Magni“ ženklu. Dviejose leidinių serijose – *Acta Humana* ir *Acta Natura* – pristatomi iškiliausių universiteto mokslininkų ir kūrėjų, VDU Garbės daktarų ir Garbės profesorių darbai, jų mintys ir įžvalgos.





# SKULTŪRA

FOTOGRAFIJOS Tomas Pabedinskas  
TEKSTAI Rasa Pranskevičiūtė

Lietuvos fotomenininkų sąjungos  
Kauno skyrius, 2012 m.

UDK 77.04(474.5)(084)

Pa-06

**Rėmėjai:**

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija  
Vytauto Didžiojo universitetas Menų fakultetas

**Sudarytojas**

Tomas PABEDINSKAS

**Dailininkas**

Gytis SKUDŽINSKAS

**Įvadinį tekstą parengė**

**ir interviu užrašė**

Rasa PRANSKEVIČIŪTĖ

**Redaktorė**

Eglė PLEČKAITYTĖ

**Fotografijų autorius**

Tomas PABEDINSKAS

© Lietuvos fotomenininkų sąjungos Kauno skyrius, 2012

© Tomas Pabedinskas, 2012

© Rasa Pranskevičiūtė, 2012

© Gytis Skudžinskas, 2012

ISBN 978-609-8099-00-3







„ARMY 777“ pasaulyje esu „Silverblade“, paprasčiau vadinamas Silveriu. „Normaliame“ pasaulyje – Benas. Tiesą sakant, tą „normalumą“ sunku apibrėžti. Nuo labai ankstyvos paauglystės esu „nenormalus“ – klausiau „nenormalią“ muziką, domėjausi dalykais, kurie buvo neįdomūs mano bendraamžiams. Visa tai man buvo „normalu“, neįsivaizdavau kitokio gyvenimo būdo. Kai kurie žmonės mano, jog neformalai kažkaip stengiasi išsiskirti, būti „kitokie“. Taip nėra. „Neformalumas“ – tartum pašaukimas, antroji prigimtis. Pačiam neformalui jis tampa nepastebimas, įprastas. Manau, jog subkultūriniame gyvenime visada slypi nesuvaidintas protestas prieš „saugų“, primestomis taisyklėmis suvaržytą „normalų“ gyvenimą, kuriame svarbiausia neišskirti iš kitų, gerai suvaidinti visuomenei naudingo piliečio vaidmenį, užsidirbti pinigų ir įtikti viešajai nuomonei. Visad bodėjausi tokia perspektyva. Ligi šiol svarbiausias mano siekis – likti tikram ir budriam, nesileisti sistemos suvirškinamam.

Esu prisiekęs metalistas. Aišku, savaip „veža“ ir kitos subkultūros – gotai, baikeriai. Jomis pasigėriau iš šalies, kažkiek užkrečia bičiuliai. Bet metalą pažįstu nuo 15-os. Jau 20 metų groju ir dainuoju metalo grupėje „Quest Rising“ ir kitur. Tai mano muzika, mano išraiška. Ką patiria metalistas, išgirdęs gerą metalo gabalą, žino tik kitas metalistas. Tai nepakartojama energijos injekcija, super galingas sielos stimulatorius. Metalas gali būti labai įvairus. Bet jame visada yra galia, nesustabdomas agresyvus veržlumas, it koks sunkus tankas judėtų kiauriai per griūvančius mūrus. Tai labai galinga muzika, turinti galingą poveikį. Ji gimdo galingą subkultūrą, kuriai reikalingas savas galingas įvaizdis. Man patinka galingi ir konkretūs dalykai. Mėgstu įsivaizduoti, kaip šie galingi dalykai sugriauna blogį, tamsą, neišmanymą.

„ARMY 777“ – tai neformalus krikščionių subkultūrininkų judėjimas, atvirai besidžiaugiantis simboliais, kurie yra krikščioniški ir kartu subkultūriniai. „Armija 777“ nėra „Armija 666“. Keista, kad subkultūros



dažnai naudoja satanistinę simboliką. Tai kažkoks nesusipratimas. Juk būtent „mainstream“ visuomenė vaikosi dalykų, kuriuos propaguoja satanizmas: savo naudos, galios, išorinės sėkmės, nevaržomo savo valios ir instinktų realizavimo. Tame nėra nieko neformalaus ar subkultūriško.

Tikrieji neformalai buvo

Jonas Krikštytojas, Jėzus

ir šventieji.

Jie plaukė prieš srovę, jie stojo prieš žmogiškų sistemų veidmainystę. Toks turi būti ir kiekvienas tikintysis. Krikščionybė nėra rožinių pasaldintų muilo burbulų putėsiai. Ji panašesnė į ugnį iš dangaus ir „Metallica“ akordus.

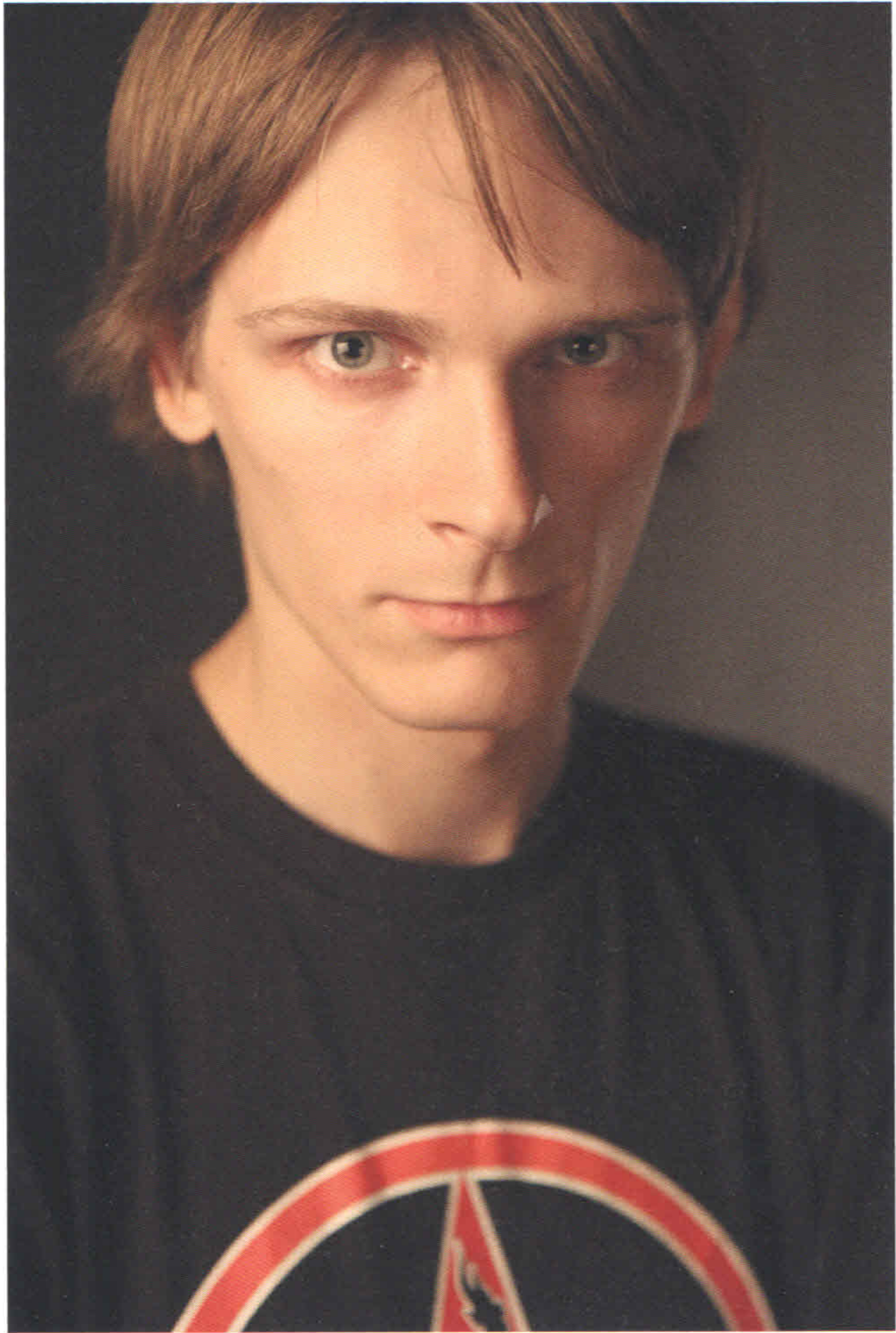
„ARMY 777“ sutinku žmones, kurie yra tikintys, nebijo būti atviri, išlieka savimi. Jie labai įdomūs, nestandartiniai. Mus vienija idėja, kad Evangelija artimesnė subkultūroms, nei „mainstream“ krikščionybei. Kalbant paprasčiau, ne vienam metalistui „geroji naujiena“ yra ta, kad, tapęs krikščionimi, neprivalai nusikirpti plaukų, dėvėti kostiumo ir klausytis popso. Atvirkščiai – būtent metalas geriausiai išreiškia Evangelijos žinią. Tai galinga ir rimta žinia, jai tinka galinga muzika. Na, o Dievas vertina pagal širdį, ne pagal drabužius.

Nuo kitų skiriuosi pakankamai, kad gatvėje išgirsčiau replikas. Prieš 25 metus tekdavo ir „gauti į galvą“ dėl ilgų plaukų, odinių drabužių, metalinių kniedžių, antsiuvų. Dabar jau niekas nemuša, gal palieka ramybėje seną metalistą, o gal Lietuvos piliečiai tiesiog priprato prie įvairovės.









20



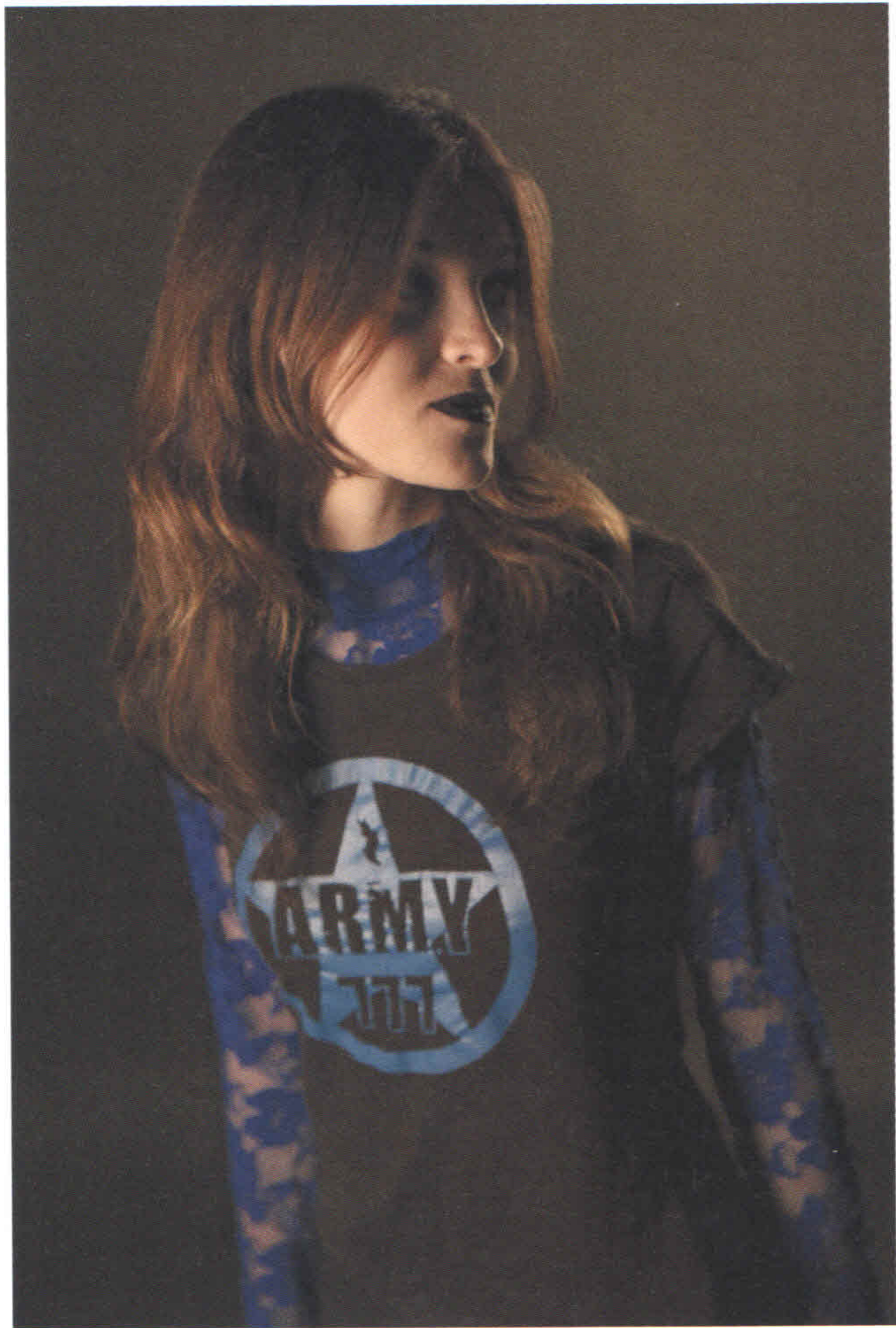
Esu Simonas, šiaip vadinamas Simu, o internetiniuose miškuose mėgstu vadintis Lapė. Šis slapyvardis įkvėptas rašytojo Alvydo Šlepiko novelės „Lapė“. Joje pagrindinis veikėjas Simas (!) vidurnaktį sutinka lapę iš anapus, kuri jį miškais nuveda pas seniai mirusį tėtį. Anapusybe, dangus, nemirtingumas – tai tos temos, kurios labai traukia, ir per kurias pamažuėjau krikščioniško tikėjimo link. O toji simbolinė „lapė“, anapusybes pasiuntinė, kasdienybėje man būna žmogaus gerumas, grožis ir protas, menas, gamtos didingumas, vaizduotė, sapnai – visa tai suteikia jėgų ir užsimena apie Kūrėją.

Klausausi įvairios muzikos, bet labiausiai žavi griausmingi elektrinių gitarų garsai. Sunkiojoje muzikoje, jei ji profesionali, yra visko – ir gyvybės, ir prasmės, ir laisvės. Rokas, metalas labai įkvepia ir neseniai su bičiuliu pradėjome savo būsimos grupės repeticijas. Tad kol kas save vadinčiau „dar neišsivysčiusiu metalistu“...

Dėl sunkios muzikos kartais tenka diskutuoti su kitais tikinčiaisiais. Žinoma, vienam patinka vienoks skambesys, kitam – kitoks, bet, kai kas nors tvirtina, jog doras krikščonis privalo klausytis vien giesmių ar populiaraus šlovinimo, nenustygstu vietoj. Kaip skaitom Evangelijoje, Jėzus Kristus ne tik buvo „romus ir nuolankios širdies“, bet ir „nešė kalaviją“, o jo balso bijodavo ir klausydavo demonai. Žodžiu, ne juokai. Tą savaip mėginau išsakyti ir keletą metų vesdamas muzikines laidas, supažindindamas klausytojus su įvairiomis dainomis. O kai sužinojau, kad yra tokia „ARMY 777“, tai išvis apsidžiaugiau. Man garbė būti su šiais įdomiais, gyvais ir prasmės ieškančiais žmonėmis.

Įsivaizduokit – metalas,  
grejantis Marijos radijuje!







Aš Kristina, bet „forumiečiai“ mane žino kaip Okultistę. Kadangi žmogus yra iš prigimties geras, tai buvimas savimi nėra nuodėmė – jei žmogus daro kokią nors nuodėmę, tai jis nėra savimi. Todėl stengiuosi įtilpti į tuos rėmus: galiu daryti tai, kas nėra nuodėmė.

Kokiai subkultūrai priklausau? Sakoma: „tikras gotas niekada nepripažins, kad yra gotas“. O aš sakau: „jei daugelis žmonių vadina gotu, tai ir esi gotas“...

„ARMY 777“ apjungia krikščionis neformalus. Aš tokia ir esu, todėl, manau, „sava“ tarp „armiečių“. Kaip į mane, neformalę, reaguoja kiti? Paradoksalu, bet kvailiausiai elgiasi prietaringieji krikščionys, o „pikti forsai“ – draugiški: dėl juodai nulakuotų nagų piktų priekaištų esu sulaukusi tik iš davatkiškų krikščionių, o su treninguotaisiais net į šokius nueinu. Pateikiau tokius kraštutinius pavyzdžius: dori krikščionys turėtų padėti vieni kitiems eiti išganymo keliu (te pasiskaito Lk 18,9-14 ir Lk 6,42); neigiu mitą „forsai muša gotus“, nes iš šių daugiausiai tolerancijos sulaukusi esu, pavyzdžiui, jiems visiškai nepatinka juodas lūpdažis, bet tai netrukdo draugiškai bendrauti...

Vis dėlto dera pasverti,  
kas svarbiau: geri

santykiai su kitais  
žmonėmis ar saviraiška

(dėl to dažnai atrodau formaliai)...



Save vadinu krikščioniu neformalu, nepriskiriu kažkokiai konkrečiai subkultūrai, nes klausau „screamo“, atrodau kaip pankas, o širdy esu geras vaikas, nelinkintis blogo.

Pamenu, kai atradau tikėjimo kelią, buvo labai keista, net sunku. Buvau pratęs prie gero metalo, „Die bitch“ buvo pats kiečiausias priedainis ir to užteko. Bet ilgainiui muzika nebevežė, reikėjo kažko daugiau. Prasmės. Atsakymo. Šiuolaikinės krikščioniškos muzikos festivalyje „Sielos“ pamačiau „ARMY 777“ pristatymą, prisijungęs supratau, kad radau tobulą vietą plačiau mąstančiam krikščioniui. Iki pat dabar retkarčiais bobutės bažnyčioj kreivai žiūri, pradžioj buvo dar baisiau, todėl forumas man buvo atgaiva. Jokio išankstinio nusistatymo, tik noras klausti ir išgirsti. Ir iš viso būti krikščioniu neformalu yra daug neformaliau negu neformalus neformalas galėtų įsivaizduoti.

Dauguma kunigų norėtų atlikti egzorcizmo seansą bent pusei iš mūsų, visi tie „a la TRUE“ atstovai net įsivaizduoti negali, kad gali būti tikintis pankas, gotas ar metalistas.

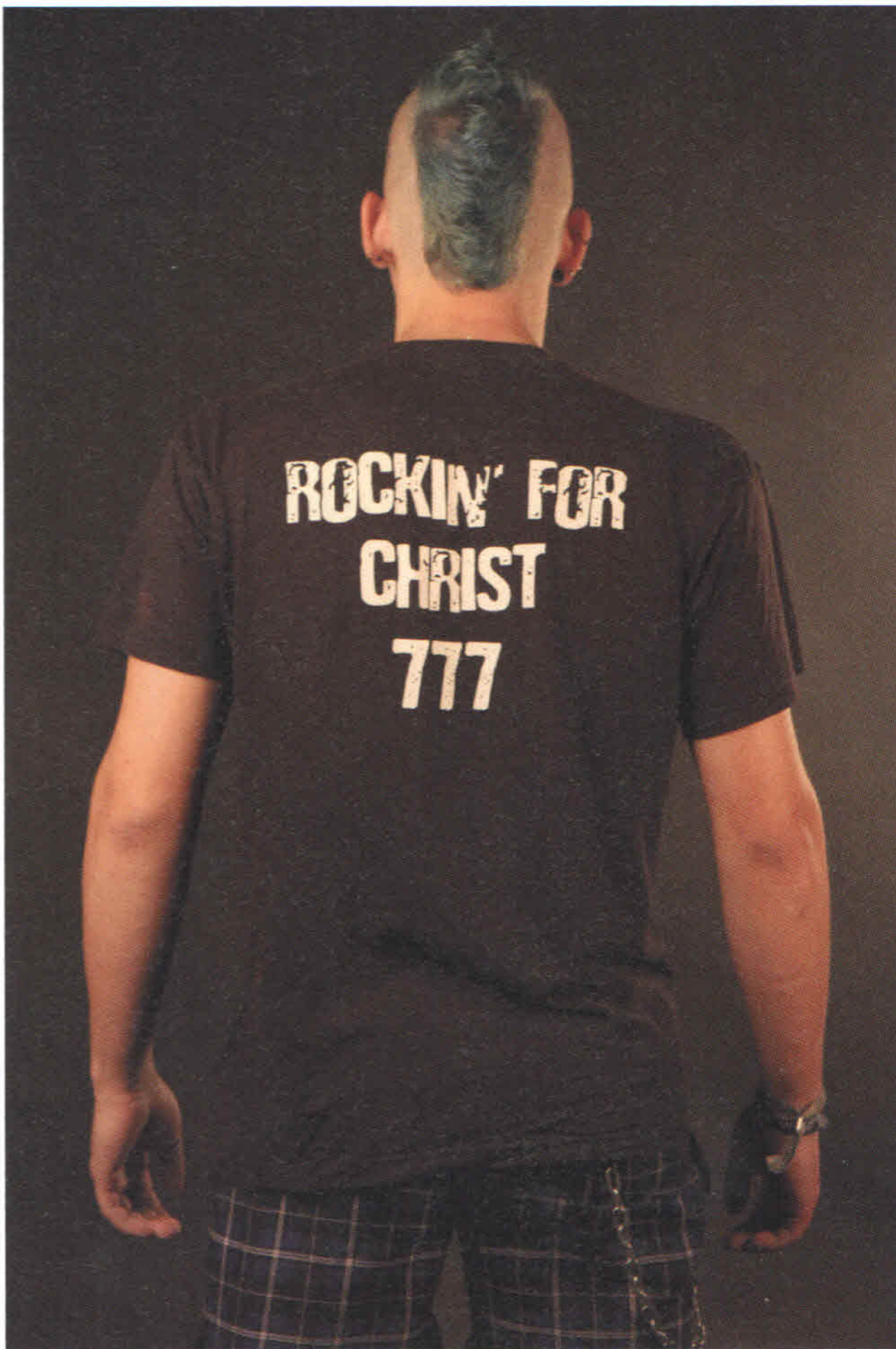
Galbūt vieninteliai, kurie liudija tamsiajai pusei apie aukštesnes vertybes ir tikėjimą tuo pačiu metu leisdami paprastam krikščioniui suprasti, jog Dievas myli mus visus, skiauteriuotus ir plikus!

Esame jungtis tarp

dviejų visiškai

skirtingų pasaulių









26



Apie save daug pasakot nemėgstu ir liepiama prisistatyti, dažnai net nelabai sumetu, ką čia pasakyti. Geriau ir teisingiau man atrodo leisti žmonėms patiems susidaryti nuomonę apie mane.

Aš dažnai klausau metalo (ypač „heavy“, „thrash“), metalistų išvaizda mane savotiškai žavi, traukia (galbūt dėl to, kad tėtis buvo metalistas?). Tačiau tiek ir tėra „metalistės“ manyje. Ai, dar turiu ilgus plaukus, kuriuos galima kratyti – tik į koncertus neinu, tad maža naudos...

Savęs nepriskiriu jokiai subkultūrai, tačiau kuo toliau, tuo daugiau randu bendrų sąlyčio taškų su hipiais – tiek pasaulėžiūros, tiek gyvenimo būdo, tiek muzikos srityse. Atrodo, jog kažkas žmonėse kaupėsi, kaupėsi ir galų gale išsiliejo būtent tuo laiku, būtent toje kartoje, masiniu meilės, taikos, džiaugsmo, laisvės, laimės ir t.t. skelbimu, stereotipų atsisakymu.

Niekada nenaudojau jokio makiažo, plaukų nedažiau ir nekirpau (dėl to draugų tarpe kartais juokais esu vadinama pusbroliu Itu), nagų nelakavau... Ne dėl kažkokių griežtų nusistatymų, tiesiog nėra poreikio. Taip pat vengiu triukšmingų vietų, įvairių vakarėlių, koncertų, „tūsų“, masinio susibūrimo vietų. Mano aplinkoje dėl to kartais būna šiek tiek trinties, kadangi didelė dalis žmonių mėgsta tokio tipo dalykus ir nori į juos įtraukti visus aplinkinius.

Nemažą dalį mano gyvenimo, mano laiko užima bandymas pažinti tikrovę, suvokti savo vietą joje. Svarbu mokslas-mokymasis, svarbu tiesos ieškojimas. **Svarbu ramybė** Tačiau neretai šiuos dalykus į šoną nustumia vaikelis iš „Carito“, įsikabinęs į drabužius ir griežtai atsisakantis išleisti mane namo; apie naujus šokėjus, kuriuos rodė per televizorių, norinti papasakoti močiutė; nemokanti pati sumontuoti video draugė; norintis pasivažinėti riedučiais brolis... sąrašą galima tęsti iki begalybės. Tad turbūt svarbiausia man gyvenime – žmonės.



IŠLEIDO Lietuvos fotomenininkų sąjungos  
Kauno skyrius  
Rotušės a. 1 / Vilniaus g. 2, Kaunas  
Tel. / faksas 8 37 321789  
kaunasart@gmail.com  
www.kaunasgallery.lt

SPAUSDINO Uždaroji dizaino ir leidybos AB „Kopa“  
www.kopa.lt

